

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 23 Marca v. s. 1827 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 15 marca.

(z Ruskiego Inwalida.)

Przez Najwyższy Dyplomata pod d. 28 lutego: na okazanie względów Jego CESARSKIEJ MOŚCI ku odznaczającej się sześćdziesiątletniej służbie Najprzewielebniejszego *Jana Podhorodeńskiego*, Biskupa Suffragana Łuckiego, Rzymsko-Katolickiego, o czem zaświadcza Najprzewielebniejszy Metropolita Kościołów Rzymsko-Katolickich, NAMIŁOŚCIWIEJ policzony został także Biskup *Podhorodeński*, do orderu *S. Anny* 1szej klasy.

FRANCYA.

Paryż dnia 15 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Różchodzi się tu pogłoska, iż ministeryum nasze wysłało jednego z oficerów floty krajowej do Basy Egiptuskiej, nakłaniając go, aby wstrzymał wyprawę, na której czele sam chce się udać do Grecyi.

List z *Liworny* pod dniem 26 z. m. wyraża: „Jeneralny Konsul Angielski *Church* popłynął w tej chwili na brygu angielskim do Morei. Słychać, iż go Grecy wezwali. Jest on synowcem Lorda *Bathurst* Angielskiego Ministra osad.”

Hrabia *Stanisław Potocki*, Cesarsko-Rossyjski Mistrz obrzędów, przybył do tutejszej stolicy.

Dnia 12 b. m. przyjęta Izba Deputowanych projekt do prawa względem druku, a to większością 253 kresk przeciw 254.

Xiężna *Augouleme* darowała 2000 franków pewnemu szewcowi w *Bezières*, który złamał nogę i ma 6ro dzieci.

Słychać, iż teatr Włoski w tutejszej stolicy będzie dany w antreprezję, aby się podniósł z terazniejszego upadku.

— Dnia 16 —

Przez Izby Deputowanych z sekretarzami teyże Izby, podał onegdaj Królowi Jmci oba przyjęte projekta do praw, jeden względem druku, a drugi względem skuteczniejszego powściągnięcia handlu niewolnikami Murzynami.

Zapewniają, iż gabinet nasz stara się usilnie zapobiedz wojnie między Hiszpanią a Portugalią.

Tutejsza *Gazeta Codzienna* pisze: „Kto umie sądzić o politycznych wypadkach w Portugalii, przyznać musi, iż stan powstańców tamecznych codziennie się polepsza; coraz bowiem większa zachodzi wątpliwość, czyli wojsko angielskie odważy się kiedy działać zaczepnie, a korpusy wojska hiszpańskiego stają się coraz groźniejszymi. Nie powiększa się więc liczba nieprzyjaciół powstańców, a liczba ich stronników ciągle się pomnaża. Z tego wniesć można, iż wojsko angielskie albo się cofnie, albo będzie musiało wejść w nierówną walkę; gdyż 50,000 Hiszpanów na granicy, nie rozciąga oczywiście kordonu zdrowia, lecz tworzy wojsko, które za pierwszym rozkazem gotowe jest działać.”

Gazeta medyolańska z d. 4 b. m. donosząc o pogrzebie Xiężęcia *Wicencyi*, nie wymieniła Xiężąt *Dalmacyi*, *Treviso*, *Bassano*, *Placencyi* i Hrabiego *Lobau*, a Xiężęciu *Caety* dała tylko tytuł

Xiężęcia *Gudin*, co jest pierwiastkowem jego nazwiskiem. Xiężcia *Valmy* nazwała podobnie Xiężęciem *Kellermann*.

Pewny Francuz przybyły tu z *Martyniki*, stara się pozyskać patent swobody na wynalazek drukowania świecami się głoskami.

Wkrótce wynaleziony będzie w *Paryżu* sposób nauczania kilku języków w dniu jednym. Pewny professor francuzki, ogłosił poprzyklepanemi na wszystkich ulicach afiszami, iż we trzech lekcyach nauczy języka niemieckiego. (Donosząca o tém gazeta berlińska *Voss*a przydaje: „Jest to zapewne samochwalstwo w najwyższym stopniu. Albo ten Pan professor sam stracił rozum, albo tak mniema o wszystkich ludziach, którzy mieszkają w *Paryżu*”).

ANGLIA.

Londyn dnia 13 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

W tych dniach poseł hiszpański przy dworze tutejszym, Xięże *Wellington*, Hrabia *Harrowby* i Margrabia *Palmella*, mieli czynność w wydziale spraw zagranicznych. Wczora odprawiła się także rada gabinetowa, na której jednak Pan *Husison*, labo wezwany, dla słabości zdrowia nie mógł być obecny. Dnia 10 b. m. przybył tu gość, który przywiózł listy ze *Stambułu*. Pan *Canning* odwiedził go znowu od d. 10 b. m.; odwiedzili go Lordowie *Granville* i *Mosley*, oraz wiele innych znakomitych osób. Przyczyną choroby jego jest natężenie umysłu podczas obrad w Izbie niższej, względem Katolików. Zdrowie Hrabiego *Liverpool* polepsza się.

Składka na pomnik zmarłemu Xiężęciu *York* wynosiła już przed tygodniem przeszło 8,000 funt. szterl. (320,000 zł. pol.).

— Dnia 14 —

Tutejsza gazeta *Goniec* zbijając pogłoskę, iż Pan *Canning* złoży urząd ministra, tak pisze: „Rozeszła się znowu wieść o uwolnieniu Pana *Canning* od urzędu i wyjeździe Pana *Lamb* z *Madrytu*. I jedno i drugie jest fałszem.” Mimo tego wczorajsza gazeta *Globe* donosi, iż Pan *Canning* prosił o uwolnienie, lecz Monarcha nie przychylił się do jego żądania.

Według listów odebranych od jenerała *Clinton*, potrzebnem jest posłanie nowego pięćdziesięciotysięcznego wojska posiłkowego do Portugalii. Tym celem popłynie tam kilka oddziałów 12go pułku nianów, grenadyerów gwardyi, i 4go pułku piechoty. Wsiadanie na okręty nastąpi niezwłocznie w *Portsmouth*. Z *Plymouth* udadzą się także oddziały pułków 25go i 43go piechoty do Portugalii. Część 96go pułku wyszła z *Westminster* do *Bristol* i *Plymouth*; wiadomo, czyli również jest przeznaczona do Portugalii?

Wydział spraw zagranicznych odmówił kupcom angielskim w *Oporto*, posłania tam wojska; żadne bowiem niebezpieczeństwo nie zagraża już temu miastu. Tymczasem gazeta *Globe* donosi, iż powstańcy portugalscy znajdują się o 16 mil od *Oporto*, które to miasto jest jeszcze wystawione na ich napad.

Rachują w Irlandyi 7 milionów ludności; a

w tej liczbie jest 800,000 prezbiteryanów, 1,200,000 protestantów, i 5 milionów katolików.

Zapowiedziano jeszcze w Izbie Niższej dwa wnioski, dotyczące się sprawy katolików; jeden Pana *Fitzgerald*, aby użyto środków do nadania skutku Unii, a drugi Pana *Rice*, aby rozpoznano stan rządu w Irlandyi.

Towarzystwo górnicze Angielsko-mexykańskie kazało już wybić 522,590 piastrów z wydobycia na swój rachunek srebra.

Listy z *Nowego-Yorku* pod d. 16 lutego, potwierdzają wiadomość, iż prowincya *Texas* odłączyła się od Rzeczypospolitej Meksykańskiej. Kongres narodowy miał się zebrać d. 1 lutego w *Natchitoches* dla ustanowienia kształtu rządu. Nowa rzeczpospolita nazywa się *Fredonia*. Zawarła już d. 21 grudnia przymierze z 25 sąsiedzkimi pokoleniami Indyan. Niejaki Pan *Hunter* podpisał się jako agent czerwonych Indyan. Bandera trefońska jest koloru czerwonego i białego, na znak jedności ludzi tychże kolorów. Potęga lądowa meksykańska składa się z 22,658 ludzi wojska liniowego (10,769 piechoty, 10,684 jazdy i 1178 artylerji), oraz 56,157 milicyi, które teraz jest 15,433 w czynnej służbie. Znajduje się więc 38,091 ludzi pod bronią.

NORWEGIA.

Chryśtjania dnia 2 marca.

(Journal de St. Petersbourg).

Poselstwo Królewskie do seymu Norweskiego, d. 26 lutego.

Skłaniając się do wydania przed ostatnim seymem projektów poprawienia paktu fundamentalnego, zawartych w poselstwach królewskich pod d. 28 lipca 1824, których kopije są w annexach ogłoszone, Król Jmć miał tylko na celu dobro narodu norweskiego, utrwalenie jego ustaw, i niezaprzeczone doświadczenie wieków. Tróskliwy o zaprowadzenie równowagi, niezupełnie zachodzącej pomiędzy dwiema stronami władzy prawodawczej, i chcąc okazać reprezentantom narodu nowy dowód swego zaufania, bez którego żaden kraj nie może kwitnąć, Król nie wahał się połączyć, ze swojemi propozycjami, wszelkich dozwoleń, mogących wzmocnić społeczną budowę. Ogół poselstw rzeczonych, widocznie dowodzi największej pieczołowitości Króla w tym względzie.

Czas upłyniony od zamknięcia ostatniego seymu, utwierdził bardziej J. K. M. w przekonaniu, iż wzmiankowane poprawy są pożytecznymi. Dziś, również jak przedtém, Król Jmć uważa, że *veto* stanowcze, jest nietykalną zasadą trwałości i równowagi rządu reprezentacyjnego; że naturalizacya cudzoziemców, nigdy nie powinna mieć miejsca, tylko za dozwoleń władzy, czuwającej nad zachowaniem praw i obroną kraju; dziś, jak przedtém, Król Jmć jest przekonany, iż dalsza pomyślność, a może nawet wolność Norwegii, zależęć będą, od stosunku lepiej wyrachowanego, pomiędzy prerogatywami konstytucyjnemi Tronu, a przywilejami reprezentacyi narodowej. Odwołuje się w tém do dziejów wszystkich wieków i narodów, jako też do licznych ztąd przykładów wojen domowych i nadużyć, których się dopuszczały naprzemiennie zgromadzenia narodowe i rządy, a rządy na zgromadzeniach narodowych; co wszystko pochodziło z braku owej równowagi, tak nieodzownej do utrzymania porządku publicznego.

Obstając ciągle za temi prawdami, i odwołując się do uwagi seymu, nigdy Król Jmć nie wymaga pośpiechu w tej mierze. Przekonany, że najlepsze ustawy, że najzbawienniejsze reformy, nie mają trwałey posady, skoro się nie wspierają na przekonaniu reprezentantów narodu i większej części obywateli, do tego jedynie przekonania, niczém nieobstrzonego, Król Jmć ciągle odwołuje się będzie, w przyjęciu odmian proponowanych. Lecz może będzie jeszcze nieco potrzeba czasu, ażeby członkowie reprezentacyjni, mogli się zapewnić o opinii powszechnej; a każda decyzja, przed tą chwilą wydana, zawsze

będzie od Króla Jmci uważaną za przedwczesną, bodajby nawet byłą zgodną, w swojej istocie, z myślą, którą J. K. M. po tylekroć objawił.

Równie też Król uznał, w nowém rozważaniu propozycy podanych na ostatnim seymie, że te nie były należycie odłączone jedna od drugiej, i że się wiązały w swoim ogóle, z powszechném roztrząsaniem. Król więc sądzi, że należy podać też same propozycy w sposobie prostszym, ażeby członkowie seymu r. 1830, będąc w stanie zbadania opinii swoich spółobywateli, mogli też wydać swoje, i wotować na każdy artykuł w szczególności. Tym bardziej to oddzielenie uważa J. K. M. za nieodbite, iż propozycyą względem naturalizacyi, żadnego nie ma bezpośredniego związku z innemi.

Uważając także za rzecz potrzebną, ażeby propozycy z d. 28 lipca 1824 względem wprowadzenia odmian do §§ 14, 17, 78, 79, 80, 81, 82 i 92 konstytucyi, nie były roztrząsane, ani stanowione na posiedzeniu terazniejszym, Król Jmć, czyniąc to oświadczenie, podaje seymowi trzy nowe propozycy odmian w §§ przytoczonych prawa fundamentalnego, ażeby były uważane zgodnie do § 112 tegoż prawa, i postanowione na seymie zwyyczajnym r. 1830.

J. K. M. uważa, iż oddaje hołd równy wolnościom narodowym i trwałey widoczności zasad.

Król Jmć jest przekonany, że seym norwesk, oceniając jego powody, starać się będzie spólnie z nim o danie narodowi nowego przykładu jedności, zgody i światłego patryotyzmu.

Oto są propozycy podane seymowi z powodu tego poselstwa, a mające na celu odmianienie §§ 14, 17, 78, 79, 80, 81, 82 i 92 konstytucyi, w sposób następujący:

I.

§ 14. Sam tylko Xiążę Następca Tronu lub jego syn starszy, może być wice-królem, a to tylko wtenczas, gdy dójdą wieku, przepisanego dla dostojności Królewskiej. Gubernatorem, może być mianowany Norwegianin lub Szwed. Przez ciąg bawienia wice-króla, za dozwoleń królewskiem, za granicą, i w czasie przyzdowania z tej przyczyny w radzie stanu, starszego z radców stanu, summy wyznaczone dla wice-króla, stosownie do § 75 lit. e. będą potrącane. W obecności Królewskiej, obowiązki wice-króla ustają. Jeżeli niema wice-króla, ale tylko gubernator, także i ten spełniać przestaje obowiązki, jeśli tylko w tym razie, jest pierwszym członkiem rady.

II.

§ 17. Król może wydawać i znosić rozkazy, dotyczące się handlu, komor, przemysłu i policyi; nie mają one atoli być przeciwnymi konstytucyi, ani prawom przez seym uchwalonym (stosownie do poniższych §§ 77 i 78). Będą zaś tymczasowie obowiązującymi, aż do następnego seymu, a jeżeli nie będą przez seym przyjęte, nie mogą być wznowiane, i prawa dawniejsze w tym przedmiocie, znowu będą obowiązującymi.

§ 78. Jeżeli Król potwierdza postanowienie, podpisze je własnoręcznie, a odtąd będzie obowiązującym.

§ 79. Jeżeli Król nie potwierdzi postanowienia seymu, nie może ono już, bez uprzedniej odmiany, być podawaném Królowi, w czasie zgromadzenia seymu.

§ 80. Seym dopóty będzie zgromadzony, póki uważać będzie za potrzebną, nigdy atoli więcej nad trzy miesiące, bez dozwoleń Królewskiego. Po ukończeniu swoich zatrudnień, albo po upływie oznaczonego czasu, Król Jmć seym rozwiązuje; J. K. M. wyda swoje postanowienie na propozycy jeszcze nieuchwalone, bądź je przyjmując, bądź odrzucając; w ostatnim razie, objaśni przyczyny, dla których odmówił swojego potwierdzenia na projekt do wnoszonego prawa.

§ 81. Wszystkie prawa będą przesyłane w języku norweskim, i w imieniu Króla, pod pieczęcią Królewstwa, w tych słowach: „My; i t. d. czynimy wiadomo, iż postanowienie Seymu (tey a tey daty) w tém brzmieniu (następuje postanowienie)

wienie) gdy zostało nam podane, przyjęliśmy je i potwierdzili, jako i niniejszym przyjmujemy i potwierdzamy jak prawo, rzezoną propozycją, stwierdzając ją naszym podpisem i pieczęcią Królestwa.“

III.

§ 82. Do potwierdzenia Królewskiego nie mają być odsyłane postanowienia seymu, przez które:

- a) ogłasza się uorganizowanym jako seym *Storthing* wedle konstytucyi;
- b) urządza swoją policją wewnętrzną;
- c) przyjmuje lub odrzuca prokuracye członków obecnych;
- d) potwierdza lub odrzuca zdania dotyczące się deputowanych na elekcyę;
- e) ani nareszcie postanowienie, przez które *Adesthing* pociąga którego członka rady lub innego, przed sądy.

§ 92. Urzędy krajowe mogą być tylko poruczone obywatelom Norweskim, wyznania lutersko-ewangelickiego, którzy wykonali przysięgę wierności dla konstytucyi i Króla, którzy mówią językiem krajowym, i

- a) są albo urodzeni w królestwie, z oycy i matki, którzy wówczas byli poddanymi krajowymi,
 - b) albo urodzeni za granicą, z oycy i matki Norwegianów, którzy na ówczas, nie byli poddanymi obcego kraju;
 - c) albo, którzy d. 17 maja 1814, stały mieli pobyt w Królestwie, i nie wzbraniali się wykonać przysięgi na utrzymanie niepodległości Norwegii;
 - d) albo którzy odtąd będą mieszkali przez lat dziesięć w królestwie,
 - e) albo, którzy będą naturalizowanymi przez seym Norweskim, za potwierdzeniem Królewskim.
- Z tem wszystkiem, cudzoziemcy mogą być obieranymi nauczycielami po uniwersytetach i kolegijach, jako też lekarzami i konsulami za granicą. Dla otrzymania urzędu w magistraturze wyższej, potrzeba mieć lat 30, a na urząd w magistraturze niższej, sędziego pierwszej instancyi lub poborcy publicznego, lat 25.

H I S Z P A N I J A.

Madryt dnia 4 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

Rząd nasz dowiedział się, iż wielu zbiegłych Hiszpanów przybyło z Londynu do Gibraltaru, i pisało do różnych stronników konstytucyi w Estremadurze, aby jeszcze zachowali spokojność, i czekali wiosny. Policya podwoiła swoją baczność.

Wojsko *Silveira* wkroczyło czwarty raz do Portugalii.

— Dnia 5 —

Słychać, iż *Silveira* odniósł znaczne korzyści na granicy prowincyi *Tras-os-Montes*. Jenerał *Eguja*, mianowany jenerałem porucznikiem, wydał odezwę do wojska, napominając do najsłodszygo zachowywania karności. Z rozkazu jego uwięziono 8 osób, między którymi znajdują się kapitańowie, biorący połowę płacy; i pewny adwokat. Jednych zaprowadzono do zamku *San Antonio* w *Korunnie*, a drugich do *Vigo*.

Półki lekkiej piechoty ochotników, których przegląd odprawił Monarcha w *Prado*, udały się do *Talaveira*, dokąd także pójdą dwa półki gwardyi. Dwa inne półki liniowe wyszły także do *Estremadury*.

Spisek odkryty w *Walencji*, *Alcantara*, *Conceres* i innych stanowiskach wojska obserwacyjnego, nie był tak mało znaczącym, jak z początku mniemano. Mówiono tylko o kilku żołnierzach, którzy się dali uwięzić pewnemu urlopowanemu oficerowi; lecz przy tem wiele podoficerów i żołnierzy rozstrzelano; całe bataliony są wpłatanie. Zbiegostwo pojedynczych żołnierzy jest bardzo częste, zwłaszcza w korpusie gwardyi; podług li-

stów z *Alcantara* i okolic tamecznych, w półkach strzelców ubyla już połowa ludzi.

T U R C Y A.

Od granic tureckich dnia 6 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

Powtórny w *Stambule* spiszek, który zagrażał życiu wielkiego Wezyra *Reis Effendego*, i wszystkich głównych stronników reformy, zwłaszcza kapitana *Baszy*, a który baczność tegoż kapitana *Baszy* odkryła, sprawił mocne wrażenie. Zdaje się nie podpadać wątpliwości, iż z przyczyny tego spisku kapitan *Basza* prosił o uwolnienie od urzędu. Przychylił się *W. Sułtan* do jego żądania, a trwożliwi ludzie nie wróżą pewności przedsięwziętym reformom.

Listy z *Syra* pod dniem 10 i 15 lutego pisane, donoszą, iż spory między *Idryotami* i *Kandyotami* na wyspach *Narla* i *Paxos* z wielką trudnością załatwione zostały. Przybycie okrętu wojennego europejskiego ocaliło Konsula Austriackiego w *Narla* od napaści *Kandyotów*.

Teatr Wileński.

Od niepamiętnego czasu Teatr nasz nie był tak napełnionym jak w przeszłą niedzielę, to jest dnia 20 t. m. Łoże obudówch piatr przez znaczniesze w miescie osoby zajęte, oraz krzesła, parter, balkon (*paradis*), wszystko to było jak nabito. Jużto powtórny koncert naszey, tak nazwanej, *Litewskiej Katalani*, nie mniemy wesoła krotofilka z muzyką *A. Listowskiego* były powodem tak licznego zebrania się. Nieśmiertelny *Rossini* z tak wybornie udoskonalonym głosem *Pani Mejer*, zachwyczał, czarował wszystkich znawców i amatorów muzyki. Arya pierwsza *Torvaldo e Dorliska*, komużby się podobać nie mogła? Po niej, z niczem nieporównany *Tankred* kogoż w zachwycenie nie wprawił? Nareszcie wyborna wielka arya z dobrze urządzonym chorem z nowego *Kopciuszka*, zakończyła ten wieczor, który śmiało można nazwać jednym z naysprzyjemniejszych tego rodzaju zabaw; nie mogą także zamilczeć o wesołej operetce: *Papugi* naszey *Babuni* (oryginał *Pana D'Artois* przekładał *A. Listowski* Porucznik *Litewskiego* pieszego regimentu) która będąc myślą lekkiego Francuza stała się dwakroć wolniejszą na naszey scenie, przez swawolne postęпки śmieszego *Zaka*, którego mam sobie za obowiązek napomnieć, że to był czas wielkiego postu. Co do roli *Pani Filip*, o tey jednogłośnie powiedzieć można, iż jak *Warszawa* chlubi się z tak słusznie nazwanej pierwszej śpiewaczki *Pani Mejer*, tak też i nasze *Wilno* szczyć się może, zasłużoną na naszey scenie *P. Kuczyńską*, która jest nieporównaną w *Babulkach*.

Zakończę tem zawsze, że wieczor niedzielny był najmiley spędzony; Publiczność dowolniona; koncert naydoskonalszy; orkiestra staranna; operetka wyborna w nowym guście, i byłaby bardziej jeszcze lubioną, gdyby *PP. Artysty Dramatyczni* w swoich rolach byli bardziej staranni. Uważałem albowiem, jak nasz *tłómacz* zdziwionym był niemało, słysząc słowa na scenie, których nigdy nie kładł w swoim exemplarzu. X.

W miescie *Wilnie* przy *Ulicy Wielkiej*, w domu *JW. Pusłowskiego* Aktualnego *Radcy Stanu* i *Kawalera* pod N. 76, otworzony został *Magazyn*, zawierający w sobie w różnych gatunkach sukna krajowe, w cenie pomierney, i gdzie oprócz tego, cena tychże sukien na tabelli drukowanej *fixe* jest oznaczona, tak, że nikt z kupujących nie będzie miał potrzeby tracić czasu, na zwyczajne praktykujące się dotychczas targi. *Magazyn* ten każdego dnia będzie otwarty od godziny 7mej z rana do godziny 7mej w wieczor, wyjąwszy dni świąteczne.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Litewskiego* *Wojennego* *Gubernatora*.
Andrzej Bucharcki *Rzeczywisty* *Radca* *Stanu* i *Kawaler*,

w *Drukarni* *Rédakeyi*.

3 Kopia z kopii Przedpisania Ministeryum Skarbu Departamentu różnych podatkow i poborow pod dniem 15 junii 1826 roku za N. 4659 Izbie Skarbowey Saratowskiej.

Izba Skarbowa Saratowska przedstawiając, że w niektórych miastach nieustanowiono cechow, prosi mojego rozwiązania, czy należy mieszczanom innych miast dozwalać zajmować się wykonywaniem rzemiosła w takich miastach—dostrzegając, że podług ustawy 1799 roku mieszczanom innych miast dozwala się zajmować się rzemiosłem w miastach z zapisaniem się do cechow na czas ich paszportow, ja sędzę sprawiedliwem, stosując się do tey ustawy dozwolić mieszczanom innych miast zajęcia się rzemiosłem i w tych miastach, gdzie jeszcze niema cechow, oczem daję znać Izbie Skarbowey Saratowskiej dla należytego wykonania. Autentyk podpisali: Minister Skarbu, Zarządzający Radca Tayny A. Kozadajew. Zgodno Zarządzający Stołem Horżwanski.

Z Kopią zgodno Sekretarz Kowalenok.

Sprawdzał Powytczyk 14 klasy Leoszkiewicz.

2. Licytacya na oddanie domu successorów Stanisława Dawszkiewicza, na przedmieściu Wileńském Zarzeczcu pod N. 557 położonego, w wiedzy Magistratu Miasta Wilna zostającego, z terminem od dnia 23 apryla idącego 1827 roku w jednoroczną arendowną dzierżawę, odbywać się będzie w Magistracie Wileńskim w dniach 24, 28 i 29, a przetarg dnia 30 idącego miesiąca marca. Zeby więc życzący takowy dom wziąć w arendę, w wyrażonych terminach na licytacyą do Magistratu Wileńskiego przybydź raczyli, do tego zamiaru Magistrat wydaje ninieysze ogłoszenie, i obok tego zawiadania, iż o warunkach do tey licytacyi posługiwać mających poinformować się można w kancelaryi Magistratu ninieyszego. Roku 1827 marca 18 dnia

Karol Hurtig R. M. M. W.

Kazimierz Degutowicz Regent M. Wilna.

2. Magistrat miasta Wilna podaje do Publiczney wiadomości, że Licytacya na oddanie w jednoroczną arendowną Dzierżawę z terminem od dnia 23 apryla 1827 roku, Domu Wincentego Malinowskiego b. Burm. w M. Wilnie przy Ulicy Subocz pod N. 51 sytuowanego, ma odbywać się w tymże Magistracie w dniach 26, 28 i 29, a przetarg w dniu 30 terażn. miesiąca marca. Ktoby zatem życzył sobie należeć do tey Licytacyi, w pomienionych terminach zechce przybydź do Magistratu Wileńskiego, gdzie każdego czasu poinformować się można i o warunkach do tey Licytacyi posługiwać mających. R. 1827 marca 18 dnia.

Karol Hurtig R. M. M. W.

Kazimierz Degutowicz Regent M. Wilna.

3 Jeneralny Prokurator masy Radzwiłłowskiej, przez pozew z instancyi swoiey roku terażnieyszego 1827 mca stycznia dnia 18. w Mieście Jampolu w Ekonomii tam będącey i we wsi Lepieszowce także w Ekonomii położoney, a 20 tegoż mca w Ziem. ptu Krzemienieckiego zeznany, powoławszy do Sądu Kommissyi. 1 Successorów zeszłej ś.p. Ludowiki z Hrabion Rzewuskich Hrabiny Chodkiewiczowey, JWW. Józefa, Karola i Mieczysława Hrabion Chodkiewiczow, oraz Zofią z Chodkiewiczow Hrabina Ossolińską, o zwrot kosztow przez JWW. Borkowskiego i Dziedzińskiego w procederze za oblięciem wyłożonych, a z masy bonifikowanych, 2 Successorow Jana Borkowskiego Marszał. ptu Wasilkowskiego, JWW.

Tekłę z Borkowskich Rylską Marszałkową i Teofilę z Borkowskich Gruszeckę Deputatową w asystencyi mężów, niemniey Successorow Alexandra Dziedzińskiego, WW. Joannę z Dziedzińskich Zagrabską w asystencyi męża i Teofilę Dziedzińską z dokładem opieki, oraz W. Fortunata Marciszewskiego, iako pełnomenika zeszłego Borkowskiego, do usprawiedliwienia ilości tych kosztow na rachunku z Prokuratoryą wykazanych; o takowem zapoznaniu, w skutek życzenia stron przez Gazetę uwiadania. W zastępstwie Jeneralnego Prokuratora Józef Karczewski Plenipotent Massy.

Dozwala się drukować. Dnia 15 marca 1827 Leon Borowski Cenzor.

3 Zeszła Wiktorya z Minginów Gilwicka Rotm. Pt. Upitskiego, posiadając znaczny fundusz ruchomy w summach gotowych, i na kredycie u różnych obywateli będący, d. 17 januaryi roku 1827 w Powiecie Upitskim w miasteczku Szadowie żyć przestała, o jakowém zeyściu nim prawi successorowie zostali uwiadomieni, obce osoby niemające prawa i stopnia żadnego, cały spadek między siebie rozdzielili, Obligi i dalsze inne dokumenta, jedne tytułem niewydawanych nigdy przez nią przelewow, drugie darem testamentu nieprawnego przywłaszczyli. Z jakowego powodu my niżej podpisani łącznie z dalszemi successorami weszliśmy w process, któren nim niebędzie ukończony, gdyby nikt z debitorów Wiktoryi Gilwickiey summ należnych, tytułującym się przelewnym i donacyynym aktorom, z kapitałow i procentów w naymniejszey części pod własną stratą nieopłacał, ninieysze czyniemy obawienie. 1827 r. m. marca 15 dnia.

W imieniu własnym i siostr moich Zofii, Anieli, Grasyldy i Agaty z Niementowskich Dowgiałłowey. Podpisuję Jerzy Niementowski.

W imieniu żony mojej Julianny z Niementowskich Elsnerowey. Podpisuję Onufry Elsner b. Sędzia Graniczny Pt. Trockiego.

Roku 1827 miesiąca marca 13 dnia. Przed Aktami Grodzkiemi Powiatu Trockiego stawając osobiście WJmćPan Onufry Elsner b. Sędzia Graniczny Troc. takowe obawienie przez się w imieniu żony oraz W. Jerzego Niementowskiego w imieniu dalszego rodzeństwa podpisane, do zaingrossowania w protokół potoczny podał. Przyjąłem Regent Adolf Snarski.

Nowe Dzieło.

2. Stosownie do ogłoszonych drukiem na końcu roku zeszłego Prawideł Wymowy i Poezyi wyjętych z dzieł Euzebiusza Słowackiego; wygotował Pan Ignacy Szydłowski *Przykłady Stylu Polskiego w rozmaitych rodzajach Wymowy i Poezyi.*

Tom pierwszy zawierający Prozę wyszedł z druku u Józefa Zawadzkiego, i sprzedaje się po 1 r. 20 kop.

Dozwala się drukować. Dnia 17 marca 1827 r. Leon Borowski Cenzor.

Od dnia 1 nadchodzącego miesiąca kwietnia zaczyna się 2gi kwartał prenumeraty nicy-scowey na Gazetę Kuryera Litewskiego. Cena rubli sr. 2 kop. 25.

Wilno dnia 23 marca o. s. 1827 Roku.

1. Za rozmaite należności Skarbowe znajdujące się pod zawiadywaniem Opieki Szlacheckiej Powiatu Wileńskiego domy w mieście Wilnie położone, a mianowicie: 6ey klasy Andrejewa, Poręcznika b. woysk polskich Wiszniewskiego, Starościny Zabłockiej, Zaffatego i dalszych, oddają się w arędy roczną, względem której w każdym czasie można się ułożyć na seansach teyże Opieki, odbywających się, w sali Sądu Ziemskiego ptu Wileńskiego, 1827 roku marca 21. (Podpisano) Prezydujący w Opiece Marszałek Wileński i Kawaler Stanisław Jasiński.

Za zgodność: Sekretarz Szlachecki P. W. Z. Siemaszko.

1. Wypis z Xiąg Grodzkich Powiatu Szawelskiego.

Roku 1827 miesiąca februarii 10 d. Przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Grodzkimi Powiatu Szawelskiego stawając obecnie JPan Jerzy Butowicz poniższe oświadczenie do Akt podał w słowach: roku 1827 lutego 10 dnia oświadczenie imieniem W. JPana Piotra Koryzny, Prezydenta byłego Grodzkiego Upitskiego, w rzeczy takiej: iż żalący się w roku 1822 stycznia 28 dnia z JW. Ignacym Zawiszą Marszałkiem b. Kowieńskim wszedł w układ o Dziedzictwo majątku Szłapoberzy w Powiecie Szawelskim leżącego. Układ został na intercyzie oparty; przy umowie rubli srebrnych 17280 żalący się tym sposobem dał: oblię własny a za nim dekret Ziemi Upitski na dukatów 2,000 czyli rubli srebrnych 6,000 JW. Zawiszy zwrócił; za pretensyie z rzeczy possessy arendowney Szłapoberzy wynikłe, a przez JW. Zawiszy przyjęte rub. sreb. 3,000; za folwark Uszurwie rub. sreb. 2,700; z czego oblię na rub. sreb. 1,500 po Antonich Koryznach nastal; zbożem rub. sr. 5,000; oblię JW. Ludwika Zawiszy na rub. sr. 969; WW. Maurycego Wiganta Sędziego na r. sr. 963. Januszewskiego Sędziego na r. sr. 642 żalącemu się służące, JW. Zawiszy przelał; za którymi od wszystkich pieniędzy zaraz odebrał, a zaś dla zaokrąglenia rachunku gotowem r. sr. 6 zaliczył, co uczyni summą powyższą ogółową r. sr. 17,280, wynoszącą. Nadto dług miasta Kowna dukatów 9000 na Szłapoberzy i Nowoberzy oparty, do procentowania; oraz r. sr. 1,412 kopiejek 59 na ludziach Szłapoberskich zalegających, żalącemu należnych do wyboru JW. Zawisza przekazał. Pozostało jeszcze r. sr. 9,000 u żalącego się na ewikcyę JW. Zawisza przez intercyzę obowiązał się dnia 25 kwietnia 1822 roku prawo wieczyste wydać i przyznać. Kiedy w tym czasie tego niedopełnił, i żalącego się nieustannie obietnicami uwodził, a w ostatku kiedy się odkrył, że bez zapłacenia pozostałych r. srebr. 9,000 na ewikcyę zostawionych, prawa niewyda i nieprzyzna, żalący się będąc połączony związkim krwi, związany naynieprzyjaźniejszemi wypadkami, i widząc przepaść procederową, zmuszony był i tę rzecz załatwić, taką kolejją: w roku 1826 februarii 17 dnia, oddał włok 2 lasu za r. sr. 1,000, a zaś WW. Antoniemu Erdmanowi półkownikowi woysk Pol. oblię dwa jeden na r. sr. 6,000 drugi na r. sr. 1,000 i Au-

toniemu Ławrynowiczowi Sowiernikowi, byłemu prefektowi szkół kowieńskich na r. sr. 360 wydał; gotowem r. sr. 500 zaliczył, resztę małą pozostałość wkrótce oddał; oczem dowody piśma poświadczają. Poczem JW. Zawisza przy świadkach WW. Michale Augustowskim Sędziu Granicznym Upitskim, Antonim Erdmanie Półkowniku, Stanisławie Gieysztorze Sędziu, jako mediatorach miał zaraz wydać prawo i przyznać. Tak zaskuteczniejszy wszystko, zdawało się, że już moje cierpienia wezmą koniec, lecz jak się okazało w skutku, niema końca mojemu nieszczęściu. Opatrzność inaczej mieć chciała. Obzał. Zawisza po ostatecznym skończeniu intercessu, do sprawienia podług prawa opisów dotąd nie przystąpił. A tak żalący się przeżywszy tyle zgrzyot, zapłaciwszy nad walor rzeczy dla familiynego pokoju, wysypawszy tyle pieniędzy, porobiwszy erekye, pokopki, ulepszenia majątku; poczyniwszy znaczne zapomogi, mając do kilka tysięcy r. sr. remanentów z czynszow na włościanach, wytrzymałszy lata karystyyne i bezcenne, pogrążony z siedmiorga działkami w okropney i ciemney niepewności, w smutku i boleści, dotknięty ztąd chorobą, po długim i bezskutecznym oczekiwaniu, zmuszony jest ostrzedz Publiczność, aby wymienionych oblię WW. Erdmanowi i Ławrynowiczowi, oraz Antonim Koryznom przezemnie wydanych; do wyjaśnienia wypadków nikt nie nabywał, a przez to siebie na straty nienarażał. Bo widzę z oświadczenia w Gazecie Kuryera Litewskiego przez plenipotentę W. Sędziego Gieysztora umieszczonego, że każdy powrócić musi do swego stopnia, i uleść przygotowanym stratom. Nim więc żalący się użyje krokow processowych we względzie pozyskania prawa formalnego, tym czasowo takowe oświadczenie do Akt Grodzkich Szawelskich podaję, i umieszczenia w Gazetach pozwolenia proszę, oraz one własnoręcznie podpisuję. U tego oświadczenia podpis następny Piotr Koryzna Prezydent były Grodz. Upitski. Jakowe oświadczenie jest de xiąg Grodzkich Szawelskich zapisane, z których i ten wypis pod urzędową tegoż Sądu pieczęcią stronie wydaje się.

Zgodno z protokołem poświadczam. Michał Iwaszkiewicz Sądu Grodzkiego Ptu. Szawelskiego Regent.

Dozwala się drukować. Wilno. 21 marca 1827 roku Cenzor S. Żukowski.

1. Ja niżej pisząca się z powodu braterskiej miłości i przywiązania ku Ferdynandowi Gieryngowi, oraz w celu zobowiązania go do wzajemney przychylności, w imieniu moim własnym i innych successorów po zeszytym z tego świata oyczynie naszym Sędziu Granicznym Ptu Mińskiego Józefie Gieryngu jako to: siostry mojej Sowiernikowey Izabelli Pietraszewskiej i synowców tegoż Józefa Gierynga, Karola, Józefa i Franciszka Juliusza dwuimiennych Gieryngow, wydałem wzmienionemu Ferdynandowi Gieryngowi dokument r. 1826 augusta 3 dnia na summę rubli sr. 2,488 ze schedy trzeciej Hrabiego Jana Judyckiego jako dług antecessorski opłacić się powinny, pierwey dekretem taxatorskim exdywizorskim w roku 1815

septembra 11 dnia zapadłym, później wyrokiem Sądu Głównego Mińskiego 2go Departamentu w roku 1818 julii 10 dnia ferowanym dla JW. Hrabiny Judyckiej i Zuzanny Jakubowskiej rekognoskowanym dokumentem zesłtemu oyczynowi naszemu Józefowi Gieryngowi, od nich w roku 1822 february 23 wydanym przekazanej; lecz Ferdynad Gieryng zamiast winney wdzięczności za tak dobry dla niego uczynek, w czasie niehytności mojej i dalszych successorow w folwarku Kamień zwanym w Mińskiej Gubernii leżącym, a przypadłym na nas w sukcesyą po zmarłym Gieryngu, zabrał w onym srebro, stołową bieliznę, meble, i wszelką ruchomość naszą, jaka tylko pozostała po nieboszczyku Gieryngu, wartująca więcej pięciu tysięcy rubli sr., oczem uczyniliśmy Sądowe oświadczenie, oraz pozwaliśmy Ferdynanda Gierynga do Sądu Ziem. Ptu Mińskiego arestując wzmienioną summę 2,488 rubli sr., niemniej pozwaliśmy opiekunów bezwładnego Jana Judyckiego, aby za onym dokumentem nikomu niewypłacali tey summy; a to podając do powszechney wiadomości zastrzegam, ażeby nikt nie nabywał wzmienionego dokumentu od Ferdynanda Gierynga jako arestowanego na odpowiedzialność należności naszej za zabranie rzeczy przez tegoż Gierynga. Roku 1827 miesiąca marca 14 dnia.

Ludwika Bieczówna.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dla usatysfakcyonowania wierzycieli zesłych Antoniego Radcy Stanu, Ignacego Półkownika woysk polskich braci Lachnickich, Dekretem Remissyynym Sądu Głównego Grodzieńskiego 2 Departamentu w dniu 28 gbra 1825 roku ferowanym przeznaczony, w majątności Ponieuniu agitujący się, zaleceniami władz wyższych będąc obowiązany do zaspokojenia gotowemi pieniędzmi należności Skarbowi Monarszemu z dóbr rozbiorowi uległych wypadających, i zniesienia dalszych, podobneyże natury opłat; w celu otrzymania na ten obiekt gotowych pieniędzy, przernaczył i odbywał, przez publiczną Licytacją wyprzedaż ruchomey własności po zesłym pułkowniku Lachnickim pozostałej. Lecz gdy do nabycia znaczney części artykułów na wyprzedaż destynuowanych, w terminach zamierzonych i już upłynionych, ochotczych niebyło; a zebraniem z częściowey wyprzeży pieniędzmi wszystkie Skarbowe opłaty zaskutecznione być niemogą, dla tego Sąd Taxatorsko Exdywizorski na wyprzedaż pozostałej ruchomey własności powtórne terminu jako to: na Licytacją ruchomości, trunkow i oranżeryi w majątku Ponieuniu, 1 maja, a na licytacją bydła i owiec w gatunkach zagranicznych najlepszych, w Indurze, dzień 5 maja terazniejszego 1827 r. i następujące dni, aż do przelicytowania wszystkiego przernaczywszy; prócz tego, wypuszczenia w jednoroczną arędowną dzierżawę, za opłatą zgóry całej umówić się mające summy, wszystkich dóbr w dotychczasowey administracyi znajdujących się, wogóle lub poszczególnie folwarkami; jako to: majątności Kwasowki do zesłego Antoniego Lachnickiego; niemniej dóbr Lachnowa z folwarkami Zarubicze i Żarnówka; folwarku Ponieunia; dóbr Indury z miasteczkiem tegoż nazwiska i z Awulsem Chleboday; klucza Borysowskiego z folwarkami Rodziewicz i Awulsem Skopow zwanemi, do zesłego Ignacego Lachnickiego należących, wszystkich w powiecie Grodzieńskim sytuowanych, podobnież na cel zaspokojenia Skarbowych i podobneyże natury dalszych długów zamierzył. Intratę z tych wszystkich dóbr wedle prawideł powszechnie do arędy przyjętych wyciągnął; do zadzierżawienia rzeczonych dóbr publicznie z Licytacyi, a w razie niezalezienia się wielu kontrahentów, za umową prywatną, choćby z jedną osobą, z koła swojego urzędnika W. Stanisława Jundzilla, na dzień 11 apryla idącego r. do miasta powiatowego Wołkowyska wydelegował; jemu ułożenie warunkow dobra rozbiorowi uległe, od dzelacyi, a włóscian do ucisku zabezpieczających, wydanie kontraktów, przyjęcie pieniędzy, sporządzenia Inwentarzy do arędy, i podanie dóbr w dzierżawę possessorom, z zupełną władzą poruczył;

termin zaceęcia się arędowney possessyi w dniu 25 apryla teraz. 1827 r. zakreslił; i dalsze stosowne przepisawszy prawidła, życzących pomienioney arędy, na dzień 11 apryla teraz. 1827 r. do miasta Wołkowyska, a życzących nabycia ruchomey własności, na powyżey wyrażone terminu, do majątku Ponieunia i do Indury w powiecie Grodzieńskim sytuowanych, przez ninieysze ogłoszenie wzywam, uwiadomając. Ze choćby czasu kontraktów w Wołkowysku dobra zadzierżawione niebyły, zawsze delegowany urzędnik W. Stanisław Jundził, w każdym czasie i w każdym mieyscu, przed d. 23 apryla teraz: roku, robić umowy o arędę i takowe w ogóle wszystkich dóbr lub folwarkami poszczególnie życzącym zadzierżawienia, postąpić będzie władny; i że nakoniec, jak wyciągi intrat do arędy przez Sąd uczynione, tak wiadomość o warunkach, tudzież o wszystkich szczegółach rozporządzenia w tym przedmiocie uczynionego, dla wolnego każdemu przeyrzienia i poinformowania się, do dnia 11 apryla w kancelaryi Ziemskiej powiatu Grodzieńskiego, a potem przy delegowanym Urzędniku W. Stanisławie Jundzille znajdować się będą. Działo się na sessyi Sądowey w Ponieuniu dnia 18 marca 1827 roku.

Augustyn Wereszczaka Exdywizor Prezyd.
Władysław Wolmer Sędzia Exdywizorski.
Stanisław Jundził Sędzia Exdywizorski.

2 Niżey podpisani w roku idącym marca 16 d. nabyli prawem zastawy w Kamienicy W. Franciszka Rewkowskiego Deput. Oszm. kramę dolną i dalszy wydział dekretem oczewistym Ziem. Wileń. Exdyw. r. 1825 grudnia 10 d. na star. Szai Abramowiczu Cypkinie r. s. 882 k. 30 i do corocznego poboru z dalszych lokacyi od star. zakon. Berki Lappy po r. s. 15. k. 47, od W. Jana Krukowskiego po r. s. 1 k. 44, wieczyscie pokazany dla zawodeców niżey podpisanych staro zakon. Dawida Lewina, Merki Szewelowey wprzód Klaczkowey dopiero Konixbergow i Morducha Karpelowicza Klaczki Połockiego, gdyby przeto o zasłfey niżey podpisanych Possessyi zastawney nikt niewiadomością niezastaniał się i z pomienionemi stro zakon. Konixbergami oraz Morduchem Klaczkem Połockim do celu zobojetnienia przez nich pokazaney na wszelkich funduszach a nawet osobach ewikcyi z krzywdą niżey podpisanych w żadne odtąd układy wchodzić nieśmiał; ninieysze trzykrotne umieszcza się ostrzeżenie. 1827. mar. 19 dnia.

Karol Szulc.
Krystyna Szulc.

2 Niżey podpisany uwiadamiam JP. Adama Kisłowskiego, niewiadomo gdzie w roku 1812 w czasie wojennym z domu rodzicow wydalonego, że brat nasz Jan Kisłowski Komornik w roku 1821 zszedł z tego swiata zostawiwszy ziemny majątek, którego ja z przyczyny odległości mojego mieszkania niemogąc utrzymywać, wzywam tegoż JP. Adama Kisłowskiego ażeby w jak narychlejszym czasie dla objęcia tegoż majątku i summownego funduszu na schedę jego przypadającego przybywał, inaczey ażeby tenże majątek nieuległ zupełnemu spustoszeniu, wziętym zostanie przez dalsze rodzeństwo. Przy tém upraszam, jeśliby kto wiedział o tymże Kisłowskim, ażeby o takowey mojej odezwie uwiadomić go raczył. Dat w Miłaszewiczach roku 1827 marca 4 dnia. Kasper Kisłowski Sędzia Grodzki, Ptu Słonimskiego Radca honorowy.

3 Roku 1827 miesiąca february 24 dnia

przed Sądem Ziemijskim Powiatu Kowieńskiego stawając obecnie niżej własną ręką podpisany, czynię protestacją z solenną skargą w rzeczy następney: Star: Zorach Szmyłowicz Ponie-munski mieszkaniec w Królestwie Polskim w roku 1811 juiii 23 dnia, dwa membrany czyli wexle każdy na Talar: Pruskich sto, tudzież Leyba Szajowicz podobnież mieszkaniec Ponie-munski Królestwa Polskiego w roku 1811 gbra 30 za membranem rubli srebr: 426 i w ostat-tku Eliasz Dawidowicz za membranem w roku 1811 juiii 5 rubli srebr: 500 od żałłcego wy-danemi, a jako jedne w walucie, drugie co do opłaty za niemi summ. nikczemności podległemi zostały, tak gdy żałłcy za granicą dla przewo-dzonego handlu zostawał, obżałł. i dalsi z t. tu-łu pretenssorowie, po różnych jaryzdykcyach kłócić i zaoczne dekreta niestanne zyskiwać na Deltorze postanowili. Lecz żałłcy Abraam Lipmanowicz za powrótem do kraju Imperium Rossyyskiego, celem tychże obżałł. podniesienia dekretów, i zarazem wyprobowania nikczemno-ści u obżałł, a przez żałłgo wydanych wexłów czyli membranow jednych przez opłaty, a dru-gich bez waluty zostających, i na ten cel zy-skania wyznaczenia Sądu jednego trzykrotnie przed Sąd Główny Litewsko Wilenski 2go De-partamentu pozywając, nakoniec ultymarney konwikcyi w roku 1820 8bra 27 dnia niszczą-cy i kassujący w ręku obżałł: jako bez znacze-nia znajdujące się powyższe żałłgo wexle, o-raz sądzący na każdym z nich po rubli assy-gnacyynych 400, za expens prawuy dla żałłgo dekret uzyskał. Skutkiem którego żałłcy deltor exekucyą, jako z mieszkańcami Królestwa Pol-skiego obżałł: Zoruchem i Leybą Szajowiczem znajdując dla siebie trudną dotąd doprowadzić nie mógł. Lecz żeby ciż obżałł: i oraz Eliasz Dawidowicz niemniej inni z tytułu pretensso-rowie, których stosunki przez Dekret Sądu Głó-wnego Litewsko Wilenskiego 2go Departamen-tu wyżey datą wzmieniony pokassowanemi zostały, czy to sami przez siebie, czy też przez przelewy na obce osoby, temi to żałł. mem-branami czyli wexlami frymarczyć nie ważyli się, i aby nikt o one w nabycie lub inne u-kłady nie smiał wchodzić, tym bardziey żałłgo za granicą lub to w kraju żałłgo prostytuować, niniejszym oswiadczeniem ostrzegam, i one nim dla publiczney wiadomości do gazety Kuryera Litewskiego na zamiar opublikowania podam, tym czasem przed Sądem zanosząc i w pi-sania w protokuł żądając jako Aktor podpisuję,

Abram Lipmanowicz Bryd.

Roku 1827 miesiąca februaryi 28 dnia na Sądach Ziemijskich Powiatu Kowieńskiego Extrakadencyynie sądzących się stawający A-dwokat W. Michał Chrystowski Regent Pod-komorski Powiatu Kowieńskiego pod obecność samego Aktora Abrama Lipmanowicza Bryda takową Protestacją ku zapisaniu w Protokuł potoczny podał.

Adam Kozakowski Prezes Sądu Ziems. Kowień. i Kawaler.

Adam Wądołowski Sędzia Ziemijski Powia-tu Kowieńskiego.

Samuel Lipiński P. Z. K.

W protokuł wpisano świadcę Kazimierz Tabielewicz Regent Ziemijski Kowieński.

2. Wypis z Xiąg wieczystych Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu.

Roku 1826 miesiąca nowembra 17 dnia. Na Sądzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Głó-wnym Mińskim Departamentu 2go, przed na-mi Rudolfem Piszczalla Prezydentem, Tymote-uszem Jewdokimowym Sowiećnikiem i Janem Dybowskiem Sędzią, stanąwszy osobiście JW: Mi-chalina z Omulskich Mirska Marszał. Ptu Dzie-śnień. w assystencyi męża działająca, wieczysto kwietacyyny dokument z rządow opiekuńczych z wszelkich rozrachunkow skończonych, oraz ze wszelkiego pretensorstwa ex re opieki po-chodzącego i z dalszemi szczegółami w onym ob-szerńie opisanemi, JWW. Jakubowi Omulskiemu Kanonikowi inflandzkemu, Dziekanowi Wieloń-skiemu, Pisarzowi apostolskiemu, plebanowi Ey-ragolskiemu, Adamowi Hrabi Chreptowiczowi członkowi Kom. Sądowey edukacyi wileńskiej Kawalerowi orderow, Rafałowi Korsakow i Cho-rażemu ptu Borysowskiego i Michałowi Klepa-ckiego Prezydentowi Sądu Ziemijskiego Horode-ckiemu byłym opiekunom swoim na trzy-rublo-wym arkuszu wydany przyznała, którego wyra-zy następnie: Michalina z Omulskich Swiatopelk Mirska Marszałkowa ptu Dzisiej. w assystencyi męża działająca, czynię wiadomo tym moim wieczysto kwietacyynym Dokumentem w żaden sposób poruszyć się niemogącym, JWW. Jakubowi Omulskiemu Kanonikowi Inflandzkemu, Dzie-kanowi Wielońskiemu, Pisarzowi apostolskiemu, Plebanowi Eyragolskiemu; Adamowi Hrabi Chre-ptowiczowi członkowi Kommissyi edukacyney Wileńskiej i Kawalerowi orderow; Rafałowi Korsakowi Chorążemu ptu Borysowskiego, i Mi-kołajowi Klepackiemu Prezydentowi Sądu Ziem. Horodeckiego byłym opiekunom moim wyda-nym i służącym na to: iż wyż wspomnieni po zeyściu rodzicow moich s. p. Ignacego i Teresy z Korsakow Omulskich Podstolich orszañ. przez osateczną testamentową ich wolę i rezolucyą Opieki Szlacheckiey Borysowskiey, będąc prze-znaczonymi nademną i zesłą siostrą moją Teo-filą, za opiekunow, i wszedłszy w urządzenie funduszow po rodzicach dla nas pozostałych, naygorliwiey się onemi zajmując, całkowicie z pod procederow oczyścili, i byt pewny dla nas zabezpieczyli; za naypierwszą więc czuję powin-ność złożyć nayrzetelnieysze podziękowanie, a szczegolnie naytaskawszemu stryjowi JW. Xiędzu Jakubowi Omulskiemu Kanonikowi i JW. Rafa-łowi Korsakowi Chorążemu, którzy będąc czyn-nyymi w urządzeniu funduszow i interesow, praw-dziwie oycowską i dobroczynną dowiedli tro-skliwość, nieoszczędzając w niczem nayczulszego swego o moje dobro poświęcenia się; a nawet odbierając od naytaskawszego Stryja Dobrodzieja nieraz hojne ofiary, z jego własności, nie już ja-ko opiekunom lecz jako dobroczyncom, i zastę-pującym prawdziwie naylepszych rodzicow nie-wytartą z serca i nayczulszą oswiadczam wdzię-czność, a licząc za rzetelne ukontentowanie, iż w tym momencie publicznie to mogę wyznać, ni-niejszy wieczysto kwietacyyny zapis, z rządow opiekuńczych, z wszelkich rachunkow nawzajem załatwionych i zaborifikowanych, oraz pod ka-żdym względem pretensorstwa ex re opieki stosować nawzajem mogących, obustronnie umorzonych, w imieniu własnym i sukeessorow moich wydaję i wieczyście kwietuję. Jakowy do-

kument i rozmyslny zapis przy uproszonych przezemnie JWW. Pieczętarzach podpisem własney ręki utwierdzam 1826 r. nowembra 17 d. U tego dokumentu podpis aktorki, a poniżej pieczętarzy następny: Michalina z Omulskich Mirska Marszał. ptu. Dziesnień. Ustnie proszony za świadka do tego wieczyste kwietacyynego zapisu od JW. Michaliny z Omulskich Mirskiej Marszał. Dziesnień. swoi.n opiekunom, z rządow opiekunicznych, z wszelkich rozrachunkow, nawzajem skończonych, oraz każdego pretensorstwa ex re opieki nawzajem umorzonych, o własnoręcznym podpisie i dobrowolnem wydaniu poswiadczać podpisują się Iwon Mirski b. Marszałek Dziesnień. Proszony pieczętarz od JW. Michaliny z Omulskich Mirskiej Marszał. ptu. Dziesnień. do tego kwietacyynego dokumentu w rzeczy w onym obszerniey i jasniey wyrażoney podpisują się Kazimierz Wańkiewicz Sędzia Departamentu pierwszego Gubernii Mirskiej. Ustnie proszony za pieczętarza od JW. Michaliny z Omulskich Mirskiej b. Marszałkowej ptu Dziesnieńskiego do tego kwietacyynego Dokumentu jak prawo mieć chce podpisują się Julian Bartoszewicz b. Assessor ptu. Dziesnieńskiego. Takowy Dokument po przyznaniu onego przez wyż wyrażoną osobę, jest do xiąg Minskiego Głównego Sądu Drugiego Departamentu przyjęty i wpisany, z których i ten wypis za podpisem Sekretarza i przyłożeniem Kazienney pieczęci 1826 r. mca nowembra 20 dnia stronie potrzebującej wydan.

Sekretarz Atanazy Reutt.

Czytałem z xięgami wieczystemi Franciszek Niemira:

5 Kommissya Sądowa Imiennym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI na dniu 18. julii 1821 roku wypadłym Rozkazem, do dzieł i długow JW. Konstancyi z Xiążąt Lubomierskich Hrabiny Rzewuskiej Hetmanowcy Polney Koronney oddzielnie ustanowiona, skuteczniąc przepis tegoż Rozkazu w punkcie 21 zakreślony, ma za powinność o czynnościach swoich w roku zesłym 1826 tę Kommissyą zajmujących, następną wiadomość Publiczności przestać. Nadzieję tey Kommissyi członków, w oczekiwaniu na przeznaczenie, i przybycie prezesa, a tym samym uformowanie się zupełnego kompletu, tak w roku 1825 jako i w roku 1826 spełnionemi nie zostały; sami bowiem członkowie bez Prezesa, jako wola Najwyższej władzy, do mieysc swoich bez oddalenia się przywiązani, i zawsze do wykonania swoich obowiązków będąc gotowemi, chociaż nie mogli według prawideł tąż władzą przepisanych, dla niemienia zupełnego kompletu, do ułatwienia dzieł prawnych przystąpić; jednakże takie dzieła i okoliczności, które zupełnego Kompletu niewymagały, a Rozkazami tak JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI CESARZEWICZA, jako też Rządzącego Senatú poruczone były, tudzież Prośbami stron, raportami Administratorów, komunikacyami różnych Inryzdykcyów, objęte zostały, i w Regestrach nastolnych do Numerów 618 wynosily, zupełnie złatwili, zrezolwowali, i zaskuteczнили; czego dowodem są posyłane do JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI, miesięczne wiadomości. Przybycie dopiero tey Kommissyi Prezesa JW. Michała Graffa Czackiego, Wołyńskiego Gubernskiego Marszałka i Kawalera, robi pewną nadzieję, iż oczekiwania stron prędszy w ukończeniu tego dzieła wezmą pośpiech, jeże-

li też same strony, rychłym przynoszeniem swoich kathegoryów, do tego przyłożyć się zechcą; albowiem dotąd: (jak z dzieł Kommissyi okazuje się) w Regestrze Sądowym wpisów spraw, więcey nad N. 15 z których jednego kredytora 7 a innych 8 zapisanych niema; dlaczego Kommissya w celu przedsięwzięcia dalszego rozpoznania i Likwidacyi długów wierzyielskich, normalny termin w dniu 16 februaryi roku biegnącego, a to pod rygorem zaocznego osądzenia oznaczywszy, o tém jeszcze w końcu upłynionego roku, nietylko przez posrednictwo Gubernsk. Rządów Wołyńskiego, i Podolskiego i Kijowskiego, ale też i przez Redakcyą Kuryera Litewskiego, wierzyieli, zawiadomiła; jakoż i niniejszym powtarza b.wieszceciem. Działo się na Sessyi w Starym Konstancynowie dnia 25 februaryi 1827 r.

Prezes Wołyński Gubernski Marszałek i Kawaler Graf Michał Czacki.

Członek Kommissyi i Kawaler Mikołaj Popowski.

Członek Kommissyi Adam Siedliski.

Członek Kommissyi Piotr Szyrma.

Członek Kommissyi Wincenty Jezierski.

Członek Kommissyi Michał Jaworowski.

Członek Kommissyi Ludwik Dubiecki.

Sekretarz Felix Zawadzki.

Expedytor Tatarowski.

WIELKI SŁON, SAMICA, W TOWARZYSTWIE Z KONIEM, z Królewskiego zwierzynca w Londynie pochodzący. Podpisany ma zaszczyt uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż okaże prze dziwnego Słonia, samicy, 10 lat, 9 stóp i 6 cali wysokości mającego.

Lubo wielu pisarzów utrzymują, iż Słoń nigdy się nie kładzie, podpisany właściciel czyni jednak uwagę, iż to zwierzę takie ma stawy, jak wszystkie inne, i doprowadził go do tego, że na sam znak jego dozórcey kładzie się, i słucha jego rozkazów.

W swey oyczynie, wyspie Ceylon, jest Słoń nieocenionego użytku. Służy w wojnie, jest do domowych robot użyty i ozdoba Królewskich pałaców.

Na stałym lądzie Europy, gdzie kupno zwierza tego wiele kosztuje, i niebezpieczeństwa zagrażające utratą jego są wielkie, zatem Słoń tylko za osobliwość pokazywany bywa, pomimo to wszystko właściciel mający na względzie upodobanie miłośników historyi naturalney, został do nabycia tego zwierza spowodowany.

Za wielkiem staraniem Słoń ten tak jest powolny, iż dziecię może nim zarządzić i nakarmić bez niebezpieczeństwa, powolny głosowi przewodnika, wozi go na szyi, i postępuje jakby był w podróży, kładzie się osobom, które się doń zbliżają, podnosi rękycy przez przewodnika porzucone, oddając mu je jak wierny służący; a nawet idzie na kolanach, kładzie się zupełnie, czego dotąd nie było dowodów, tak zaś ma delikatne czucie, iż najmniejsze rzeczy trąbą swoją z ziemi podęmuje, bierze zatkana fłaszę wina, wódki lub innych napojów, otwiera je i wypija, trąbą tą służącą mu także do obrony, bierze pokarm dzienny, składający się ze 150 funtow siana, 30 do 40 funtow chleba, półkorea otrębi pszennych lub żółtych korzonków i 13 do 14 wiader wody. Wykonywa on mnóstwo jeszcze innych ćwiczeń, których tu wyliczyć nie podobna.

Ostrzega się Prześwietna Publiczność, aby bez wiedzy dozórcey niedawano nic jeść Słoniowi. Mieszkam w Domu W. Kwinty za Trócką Bramą pod Nrem 1147.

Widzieć można każdodziennie od godziny 10 zrana, do 7 wieczorem.

Cena miesc: Pierwsze mieysce 50 kopiejek sreb. Drugie mieysce 15 kop. *Turnier.*